

Obecní noviny

z Trojanovic

Červen 2013

Turistická útulna „Rekovice“ na Horečkách u Frenštátu p./R.

● **Výchova bez zdí a plotů** str. 2

● **Exkurze v azylovém domě** str. 12

● **Vítání jara** str. 15

Vaření valašského gulajšu.

Výchova bez zdí a plotů

V minulých číslech ON se objevily inzeráty informující o vzniku Dětského lesního klubu Na trojanovské pasece. Jedná se o novou formu předškolního vzdělávání - tzv. lesní školku. Protože v otázce lesních školek panují zkreslené a často mylné představy, požádali jsme Martinu Eliášovou a Ivetu Machulovou, aby svůj projekt blíže představily.

Můžete nám objasnit, co lesní školka je?

Martina: Lesní mateřská škola je založena na myšlence „s dětmi venku za každého počasí bez zdí a plotů“. Program je podobný jako v běžné školce, akorát děti tráví mnohem více času venku a při výtvarné práci i dalších hrách používají přírodní materiály.

Iveta: I v naší školce pracujeme s pedagogickou koncepcí, kdy velký důraz klademe na volnou hru, při níž mají děti prostor rozvíjet kreativitu, ať už výtvarnou, hudební, dramatickou či řemeslnou. Z každodenního pobytu v přírodě vyplývá naše ekovychovné zaměření; samozřejmě budeme ve školce třídit odpad a kompostovat, ale také budeme zapojovat děti do praktických činností jako je příprava jídla, úklid, zahradničení. Další součástí bude pořádání oslav a různých setkání nejen pro děti a rodiče, ale i ostatní sympatizanty. Rády bychom, aby v LMŠ nebylo dobře jen dětem, ale i rodičům, kteří nám pomohou dobrou radou, nápadem, podnětem.

Mohla bys říci pár slov k historii lesních školek? Existují i jinde ve světě nebo je to jen česká specialita?

Martina: Myšlenka lesních MŠ má dlouhodobou tradici ve skandinávských zemích. Samotný pojem lesní MŠ se objevil už v roce 1954 v Dánsku. V Německu se lesní MŠ šíří od roku 1993 a dnes jich jsou tisíce. Lesní MŠ existují také ve Švýcarsku, Rakousku, Velké Británii, USA nebo v Japonsku.

Řada lidí si nedokáže představit celodenní

pobyt dětí v přírodě. To však není tak docela pravda. Jaké povinné minimální zázemí musí lesní školka vykazovat?

Martina: Ano, představa školky bez zázemí je v našich klimatických podmínkách docela obtížná. Lesní školky využívají skromnější typy zázemí, např. maringotky, velké stany, týpí, jurty apod. Zázemí slouží jako úkryt v zimě ke svačinám, odpočinku, četní pohádek a k uskladnění pomůcek a náhradního oblečení. Náš dětský lesní klub bude mít zázemí přes léto v týpí a v zimě v chatce.

Iveta: Vytápěné zázemí je velice důležité hlavně v zimním období, kdy hrozí prochladnutí a promočení. Není ale důležité k hraní a proto nemusí splňovat přísná hygienická nařízení. Lesní školka je vlastně takový celoroční tábor.

Pilotní ověřování lesních školek, které provedlo MŠMT, prokázalo řadu předností této alternativy - děti navštěvující lesní školky jsou v průměru zdravější, více rozvíjejí fantazii, na druhé straně i úskalí - např. hygienické, finanční, personální. Jak jste připraveny se vyrovnat s těmito riziky?

Iveta: Pro nás je velmi důležité a povzbuzující, že MŠMT po svém zkoumání došlo k závěru, že je LMŠ forma předškolního vzdělávání jako každá jiná a že děti, které lesní školku navštěvují, v ničem nezaostávají za svými vrstevníky, ba naopak v některých činnostech je převyšují. Zatím je bohužel veškeré finanční pokrytí nákladů na provoz LMŠ na rodičích, jedná se o náklady hlavně mzdové. Vyjádření MŠMT je jen začátek a uteče ještě hodně vody, než se podaří LMŠ postavit z hlediska legislativy na stejnou úroveň s klasickou MŠ.

Jedna z otázek, která se v souvislosti s projektem lesních školek objevuje, je: jak budou

děti, trávící většinu času ve volné přírodě, připraveny pro vstup do základní školy?

Martina: Jsme přesvědčené, že pobyt v přírodě je nejpřirozenější způsob všeobecného rozvoje dětí. Poskytuje dostatek pohybu, nekonečně mnoho podnětů ke zvědavosti, otázkám a odpovědím. Ze zatím provedených výzkumů se zjistilo vyrovnané či lepší hodnocení dětí z LMŠ. Pobyt v přírodě děti nijak nezanedbává v přípravě na přechod do školy.

A nyní konkrétněji: Na co se mohou děti, které budou navštěvovat vaši lesní školku, těšit? Jak bude vypadat denní program? Budou děti moci absolvovat i takové programy jako např. návštěva bazénu, divadelního nebo filmového představení?

Martina: Zatím se scházíme ve čtvrtek a pátek dopoledne, tak snad se všichni můžeme těšit, že se budeme vídat častěji. V létě máme v plánu uspořádat dva lesní tábory a brzy k nám přibudou zvířecí kamarádi (kocourci, králíci a koza). Denní program se bude řídit rytmem dne: po předání dětí proběhne společné přivítání (ranní kruh) a pak vyrazíme na jedno z oblíbených míst v přírodě, kde si děti snědí svačinku přine-

senou s sebou, následují plánované aktivity nebo volná hra. Poté se vrátíme zpět k záze-
mí na oběd, po kterém následuje odpočinek
u pohádky a dále pak odpolední program.
Kromě běžných „lesních“ dnů budeme na-
vštěvovat blízká hospodářství, ale také se
děti seznámí s kulturním prostředím
na výstavách, v divadle, knihovně i na úřa-
dě.

*Na závěr otázka: Proč bych si měl, jako ro-
dič, zvolit zrovna tuto alternativu?*

Iveta: Když si jako rodič uvědomíte, kolik
času svého života vaše dítě pravděpodobně

stráví zavřené v místnostech při pobytu
ve škole a v práci, je tento předškolní čas
jedinečnou příležitostí pro pobyt v přírodě.
Příroda je laskavá učitelka a nabízí velké
množství podnětů, které se mění se změnami
počasí a ročního období. Děti tak
mají možnost naučit se tyto podněty vní-
mat a prostřednictvím vlastního prožitku
je pochopit. Příroda se tak stává přiroze-
nou součástí jejich života, tak proč to dítěti
nedopřát?

Děkuji za rozhovor.

připravil: Martin Trubač
foto: Zdenka Vodrážková

E-aukce na energie míří na Frenštátsko

V nejbližší době budou mít občané Troja-
novic možnost zúčastnit se e-aukce
na energie (plynu a elektřiny). Tento mo-
del, který byl v minulosti využíván
pouze pro velké firmy, je nyní zpracov-
ván také pro občany a menší firmy. Vzor-
ový projekt byl již zrealizován v Říčanech,

takže se nejedná o zkušku, ale o již ověře-
nou službu, která občanům může pomoci
ušetřit. Služba je to bezplatná a organizuje
ji město Frenštát p. R. spolu se společnos-
tí eCENTRE. **Do e-aukce se může zapojit
i kdokoliv z Trojanovic.** Stačí kteréko-
li pondělí **od 5. do 26. června v době od**

13:00 do 17:00 hodin přijít na kontaktní
místo na městském úřadě a přinést kopii
smlouvy se stávajícím dodavatelem ener-
gií a kopii posledního ročního vyúčtování.
Na kontaktním místě zájemce podepíše
smlouvu se společností eCENTRE, která
následně e-aukci zajistí. Pokud by se v auk-
ci nepodařilo vysoutěžít nižší cenu než má
občan u stávajícího dodavatele, nemusí
dodavatele měnit a ani nehradí žádné po-
platky za zprostředkování aukce. Konkrétní
harmonogram zveřejníme v dalších Obec-
ních novinách, ale předpoklad je, že aukce
proběhne 25. 7. 2013 a předání vítězných
smluv uchazečům bude v období druhé po-
loviny srpna 2013. Veškeré administrativní
záležitosti vyřídí společnost eCENTRE. Po-
kud byste již nyní měli dotazy k této proble-
matice, můžete kontaktovat zástupce spo-
lečnosti eCENTRE pana Martina Dulaie
přímo na kontaktním místě nebo na tele-
fonu 739 456 738. Pokud vám vrtá hlavou,
kdo celou akci a administrativu zaplatí, tak
skutečnost je taková, že firma eCENTRE
inkasuje peníze za službu od všech distri-
butorských firem, které se do aukce zapojí a
které musí pro umožnění vstupu do aukce
zaplatit poplatek. Tento poplatek je pak
odměnou pro firmu eCENTRE za zpro-
středkování celé služby. Myslím si, že toto je
dobrá možnost jak řešit dodavatele energií
a chci, aby se i obec Trojanovice zúčastnila
aukce i se svými odběrnými místy

Mgr. Jiří Novotný
starosta obce

Pozvání na zastupitelstvo

Zveme všechny občany na 18. za-
sedání Zastupitelstva obce Trojana-
ovice, které se koná 24. června 2013
v 18 hodin na hřišti na Bystrém.

...pro cykloturisty i pěší turisty...

linka 910128

**Ostrava - Frýdek-Místek - Frýdlant nad Ostravicí -
Ostravice - Staré Hamry - Bílá - Bumbálka - Rožnov p. Radh. - Frenštát p. Radh.**

Ostrava, Svinov, mosty dolní zast.	7:30		18:55
Ostrava, Hrabůvka, Polánská	7:48		18:44
Frýdek-Místek, Místek, Beskydská	8:05	**	18:26
Frenštát p. Radh., žel. st.	-	10:50	-
Kunčice p. Ondřejnem, roz: k žel. st.	-	11:05	-
Čeládná, hotel Prosper	-	11:11	-
Frýdlant n. Ost., žel. st.	8:22	11:28	18:14
Ostravice, aut. st.	8:32	11:38	18:04
Staré Hamry, Samčanka, Obecní úřad	8:47	11:45	17:50
Staré Hamry, most	8:49	11:47	17:47
Bílá, střed	8:55	11:53	17:42
Bílá, Míchovci	8:59	11:57	17:36
Bílá, Hlavatá, kopce	9:04	12:02	17:31
Bílá, chata Třešák	9:08	12:05	-
Bílá, Bumbálka, st. hr.	9:12	12:11	17:24
Bílá, chata Třešák	-	-	17:20
Horní Bečva, Hlavatá, roz.	9:19	12:18	17:18
Horní Bečva, přehrada	9:23	12:22	17:11
Horní Bečva, ObÚ	9:26	12:25	17:08
Prostřední Bečva, hotel Zavadilka	9:29	12:28	17:05
Dolní Bečva, ObÚ	9:35	12:34	16:56
Rožnov p. Radh., rest. U eroplánu	9:41	12:41	16:50
Trojanovice, Na Písněch	9:50	12:50	16:42
Frenštát p. Radh., žel. st.	10:00	13:00	16:30

Cena přepravy v cyklobusech:
Cestující zaplatí jízdné dle kilometrického
tarifu Veolia Transport Morava. Děti do 6 let v
doprovodu dospělého je přepravováno
zdarma, dítě ve věku 6 - 15 let platí poloviční
jízdné.

Příklady cen jízdného:
Ostrava Svinov - Bumbálka 78,- Kč
Frýdek-Místek - Bumbálka 60,- Kč
Ostravice - Bílá 29,- Kč

Cena za přepravu jednoho jízdného kola je
(bez ohledu na vzdálenost) 15,- Kč.

Cyklobus jezdí:
denně
od 1.7. do 1.9.2013
o víkendech a svátcích
od 1.5. do 29.9.2013
** jede pouze
o víkendech a ve svátky

Využijte možnost
ZAKOUPENÍ MISTENKY
do cyklobusu
prostřednictvím internetu na adrese
dm.veolia-transport.cz
nebo v síti smluvních partnerů.

Call centrum: 844 555 888 <http://morava.veolia-transport.cz>

Usnesení 16. zasedání Zastupitelstva obce Trojanovice ze dne 29. dubna 2013

16/1 Zastupitelstvo obce pověřuje finanční výbor, aby provedl revizi návrhu pana Petra Bárty na odprodej kanalizace od Penzionu „Babička“ k RD čp. 411 obci Trojanovice a zformuloval návrh usnesení do příštího jednání zastupitelstva.

16/2 Zastupitelstvo obce Trojanovice schvaluje prodej pozemku p. č. 470/6 o výměře 11 m² a pozemku p. č. st. 1458/2 o výměře 16 m² v k. ú. Trojanovice, za odhadní cenu ve výši 5.300,- Kč plus 1.600 Kč za náklady spojené s návrhem na vklad, odborným odhadem a sepsáním smlouvy.

16/3 Zastupitelstvo obce schvaluje nájem části pozemku p. č. 748/1 v k. ú. Trojanovice o celkové výměře 1565 m² společnosti MND Drilling & Services a.s. se sídlem v Lužicích, Velkomoravská 900/405, 696 18 na dobu jednoho roku od uzavření smlouvy, za cenu 31.300,- Kč.

16/4 Zastupitelstvo obce schvaluje zřízení věcného břemene v pozemku p. č. 2081/2, 2081/6, 3574/3 a 3574/5 v k. ú. Trojanovice pro vedení vodovodního a kanalizačního řadu dle geometrického plánu č. 3351-114/2012 a 3383-122/2012 Ing. Tomáše Švába, Ph.D., pro pozemky parc. č. 2047/13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25 v k. ú. Trojanovice a parc. č. 2064/14 a 2057/1 v k. ú. Frenštát p. R. Dle směrnice č. 1/2010 je věcné břemeno zřízeno bezúplatně.

Tímto usnesením se ruší usnesení č. 27/6 ze dne 26. 10. 2009 a č. 32/3 ze dne 14. 6. 2010.

16/5 Zastupitelstvo obce schvaluje zřízení věcného břemene v pozemku p. č. 3548/1 v k. ú. Trojanovice pro vedení kanalizační a plynovodní přípojky pro chatu č. ev. 229 stojící na pozemku p. č. st. 864 v k. ú. Trojanovice. Platbu a podmínky věcného břemene určuje směrnice č. 1/2010.

16/6 Zastupitelstvo obce schvaluje zřízení věcného břemene v pozemcích p. č. 3572, 1971/2, 9, 34/1, 3714/2, 3729, 3697/1, 3673/14 a 3572 vše v k. ú. Trojanovice pro vedení plynovodního řadu. Platbu a podmínky věcného břemene určuje směrnice č. 1/2010.

16/7 Zastupitelstvo obce schvaluje záměr pronájmu pozemků p. č. 3645/1, 2614/11, 2652/5, 3652/4, 2652/1 a 3669 vše v k. ú. Trojanovice o celkové výměře 13 583 m².

16/8 Zastupitelstvo obce Trojanovice schvaluje účast obce Trojanovice na eAukci organizované firmou eCENTRE, a.s. ve spolupráci s městem Frenštát p. R. a pomůže s propagací této služby pro domácnosti.

16/9 Zastupitelstvo obce Trojanovice schvaluje dotaci poskytnout z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci programu Drobné vodohospodářské akce ŽPZ/02/2013, ve výši 1.950.000,- Kč a schvaluje uzavření smlouvy s Moravskoslezským krajem, která byla schválena zastupitelstvem kraje dne 21. 3. 2013 usnesením č. 3/173.

16/10 Zastupitelstvo obce schvaluje účetní uzávěrku obce Trojanovice za rok 2012 – viz příloha.

16/11 Zastupitelstvo obce schvaluje účetní závěrku Jubilejní základní školy prezidenta Masaryka a Mateřské školy Trojanovice, příspěvkové organizace za rok 2012.

16/12 Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočtové opatření č. 2/2013 - viz příloha.

16/13 Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočet sociálního fondu na rok 2013 – viz příloha.

16/14 Zastupitelstvo obce schvaluje koupi stavby restaurace Rekovice stojící na pozemku p. č. st. 1, pozemku parc. č. st. 1 a přilehlých pozemků p. č. 1, 4, 12 a 36 v k. ú. Trojanovice o celkové výměře 7645 m² za cenu 1.800.000,- Kč.

16/15 Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočtové opatření č. 3/2013 - viz příloha.

16/16 Zastupitelstvo obce schvaluje využití prostředků z fondu pro údržbu a rozvoj lokality Horečky na rok 2013:

Doporučené investiční akce na rok 2013 a odhadované náklady:

1. Rekonstrukce veřejného osvětlení na Horečkách - I. etapa od restaurace Žabárna po Rekovice. Prodloužení VO Trojanovic. K. ú. Trojanovic, vlastníkem a správcem bude obec Trojanovice - 250.000 Kč

2. Vybudování hlediště amfiteátru - výroba a umístění laviček. K. ú. Trojanovic, vlastníkem a správcem bude město Frenštát p. R. - 450.000 Kč

3. Oprava schodiště podél velkého můstku po zimě - výměna poškozených schodnic. K. ú. Frenštát p. R., vlastníkem a správcem bude město Frenštát p. R. - 10.000 Kč

4. Vytvoření grantu pro neziskové organizace, které se budou podílet na údržbě stezek a zastavení na Horečkách - 50.000 Kč

5. Finanční prostředky na konzultační činnost Ing. Arch. Kamila Mrvy při tvorbě PD k projektu revitalizace Horeček. Projekt připravuje a v případě získání dotace bude realizovat město Frenštát p. R. - 90.000 Kč

6. Nutné opravy komunikací od Rekovice k věži velkého můstku, od Rekovice ke Kolibě a lesních pěšin - 50.000 Kč
Celkem 900.000 Kč

16/17 Zastupitelstvo obce schvaluje prodej čelního otočného sněžného pluhu pro traktor za cenu 30.000,- Kč.

16/18 Zastupitelstvo obce schvaluje návrh výboru pro veřejné zakázky a granty a rozhoduje, že realizaci zakázky „Splašková kanalizace Trojanovice“ v lokalitě Zahrádky provede firma Install CZ s.r.o. za cenu 4.830.000,83 bez DPH.

16/19 Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

- Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy na školní rok 2013/2014.

- Informace o zřízení pobočky České pošty v Trojanovicích.

- Zprávu výboru pro veřejné zakázky a granty o výběru nejnižší nabídky veřejné zakázky na realizaci stavby Splaškové kanalizace Trojanovice „Zahrádky“.

Usnesení 17. zasedání Zastupitelstva obce Trojanovice ze dne 13. května 2013

17/1 Zastupitelstvo obce bere na vědomí zprávu Výboru pro veřejné zakázky a granty.

17/2

Zastupitelstvo obce schvaluje rozdělení grantů pro rok 2013 podle zápisu Výboru pro veřejné zakázky a granty ze dne 13. května 2013.

Mgr. Jiří Novotný
starosta obce

Mgr. Martin Trubač
místostarosta obce

Informace pro občany

OBEC TROJANOVICE

VÁM NABÍZÍ KOMPOSTÉR ZDARMA

Stále pokračuje 2. vlna vydávání kompostérů.

Občané Trojanovic mají nyní možnost obdržet již druhý kompostér, majitelům chat a chalup prozatím vydáváme jeden kompostér.

Na výběr jsou kompostéry dvou velikostí:

- 700 l kompostér je vydáván domácnostem, kde je alespoň jeden obyvatel trvale přihlášen,
- 500 l kompostér je vydáván majitelům chat a chalup, kteří zde trvalý pobyt nemají

Před předáním kompostéru bude se zástupcem domácnosti nebo majitelem chaty/chalupy sepsána smlouva o výpůjčce na dobu 5 let, kde hlavní podmínkou je umístění kompostéru v katastru obce Trojanovice. Další podmínkou je, že žádný z členů domácnosti nesmí mít ke dni předání žádné závazky a nedoplatky vůči obci. Po pěti letech přechází kompostér do vlastnictví domácnosti.

Pokud máte o kompostér zájem, dostavte se na obecní úřad za paní Ondryášovou (tel. 556 808 565), která s vámi sepiše smlouvu o výpůjčce. S potvrzenou smlouvou si pak můžete kompostér vyzvednout ve sběrném dvoře dle provozní doby.

OBEC TROJANOVICE

Nový kontejner na textil

Na parkovišti naproti obecnímu úřadu je umístěn nový kontejner, do kterého je možné odkládat nepotřebné oděvy, obuv a plyšové hračky. Vše by mělo být čisté a uloženo v igelitovém pytlí. Výše uvedené je také možné dovézt přímo do sběrného dvora. Nepotřebný textil bude opětovně využit k dalšímu zpracování.

Naši jubilanti

V měsíci červnu oslaví svá životní jubilea tyto občané:

Marie Kopřivová 75 let

Ludmila Šmajstrlová 70 let

Květoslava Reková 70 let

Všem jubilantům srdečně gratulujeme.

Reklama a inzerce

PLOTY, GARÁŽOVÁ VRATA, THUJE NA ŽIVÉ PLOTY

Garážová vrata od 9.999 Kč.

Výklopná, dvoukřídlá, sekční. Otevírání ruční nebo s pohonem na dálkové ovládání. Typizovaná i na míru. Dodáváme také vstupní DVEŘE do účelových prostor. Provádíme i montáže.

PLOTY - PLETIVO

Prodej, doprava materiálu, montáže. Pletivové ploty, kované, Panely svařované z ocel. prutů, lesnická, chovatelská pletiva. Při objednávce montáže sleva 30% na naše okrasné dřeviny.

THUJE NA ŽIVÝ PLOT od 10 Kč/kus. Množstevní slevy.

Stínící tkanina: 35 – 90% zastínění. Různé výšky.

www.KANCLIR.cz

Hrabovská 5/39, Ostrava – Nová Bělá, 724 00

Otevírací doba: Po – Pá 8:00 - 16:00

Tel.: 722 550 000, 732 650 203. Rozvoz po celé ČR.

DOPRAVA ZDARMA - při celkovém nákupu nad 7.000 Kč

Chovejte KŘEPELKY: Líhně, klece, krmivo.

www.KREPELKAJAPONSKA.cz

Splatnost místních poplatků do 30. června 2013

Pomalou se blíží splatnost místních poplatků, a proto opět uvádíme jejich přehled. Při platbě převodním příkazem si nepampte zjistit výši finančního bonusu za tříděný odpad a tento potom od platby odečíst (tel. 556 835 022, e-mail: ic@trojanovice.cz, obec@trojanovice.cz). Jednou z podmínek uznání tohoto finančního bonusu je právě včasná úhrada poplatku za odpady!

Poplatek za odpady

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu dle Obecně závazné vyhlášky č. 1/2012 Obce Trojanovice:

Sazba poplatku:

- osoba trvale bydlící v obci 420,- Kč
- za rekreační objekt 420,- Kč

Poplatek za psa

Sazba poplatku dle Obecně závazné vyhlášky č. 1/2010 o místních poplatcích činí:

- a) za prvního psa 80,- Kč
- b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele 120,- Kč
- c) za psa v bytové zástavbě obce 300,- Kč
- d) za druhého a každého dalšího psa v bytové zástavbě

- obce téhož držitele 450,- Kč
- e) za psa v bytové zástavbě, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu, anebo poživatel sirotčího důchodu 200,- Kč

Platbu je možné provést:

- v hotovosti v pokladně Obecního úřadu v Trojanovicích
  - pondělí, středa 8.00 – 11.30, 12.30 - 17.00 hod
  - úterý, čtvrtek, pátek 8.00 – 11.30, 12.30 - 14.00 hod
  - středa 15.30 - 17.00 hod (Pod Javorníkem)
- složenkou, kterou si můžete vyzvednout na obecním úřadě
- převodním příkazem na účet obce Trojanovice u Komerční banky, a. s. (Nepampte si odečíst bonus za pytlový sběr za předcházející rok!)

číslo účtu: 4124801/0100

variabilní symbol:

- a) při platbě odpadů
  - obyvatelé Trojanovic: 60 a číslo popisné
  - chatari: 69 a evidenční číslo chaty
- b) při platbě za psa 4 a číslo popisné domu

Obec investuje rezervy do nemovitosti a kupuje hospodu Rekovice

Obci Trojanovice se naskytl možnost investovat rezervní prostředky do nemovitosti. Konkrétně se jedná o restauraci Rekovice a přilehlé pozemky o celkové výměře 7645 m².

Současným majitelem nemovitosti je JEDNOTA, spotřební družstvo v Novém Jičíně, která chce za celou nemovitost i s pozemky 1.800.000,- Kč.

V hlavě mi ihned vyvstala otázka, zda obec potřebuje vlastnit hospodu. První reakce byla, že ne, ikdyž v minulosti měla obec ve vlastnictví nejen právě Rekovice, ale i Balitu. Potom jsem si začal dávat dohromady výhody a nevýhody koupě této nemovitosti.

Výhody:

1. Pozemky zcela navazují na naše obecní parcely p. č. 3729 o rozloze 1692 m², p. č. 34/1 o rozloze 22 534 m² a p. č. 9 o rozloze 12 927 m² vznikne tak velmi zajímavý areál se zázemím.
2. Cena v přepočtu na rozlohu je 235 Kč/m², což je velmi nízká cena za pozemek tohoto typu. Pozemek je kompletně zasíťovaný (plyn, elektrina a vodovod).
3. Investice je dobrá na diverzifikaci obecních rezervních peněz, které má obec ve výši více jak 30 mil. Dnes jsou prostředky na termínovaných vkladech, kde nemáme ani 2% za rok. Jednalo by se tedy o dobré uložení obecních rezerv.
4. Investice by ochránila rozvoj Horeček, pro který je restaurace,

jako poslední funkční hospoda, velmi klíčová. Investice do této nemovitosti by ochránila také další investice, které směřují nebo směřovaly do Horeček v poslední době:

- Obec Trojanovice s městem Frenštát p. R. investovaly do obnovy amfiteátru (fasáda, interiéry, pódium) v roce 2012 dohromady 900 tis. Kč.
- Obec Trojanovice rekonstruovala památník T. G. Masaryka u Pantáty z dotací EU ve výši 700 tis. Kč.
- Obec Trojanovice a město Frenštát p. R. se zavázali investovat do lokality během následujících 5 let 4,5 mil. Kč (Trojanovice 1,5 mil. Kč a Frenštát 3 mil. Kč). Tyto investice by mohly být zmařeny, pokud by restauraci koupil někdo jiný a dopadla by stejně jako Vlčina nebo Pantáta. Není lepší doba na koupi než nyní, kdy se do lokality a její infrastruktury bude investovat.
- Město Frenštát p. R. spolu s Trojanovicemi organizují na Horečkách úspěšné a velmi navštěvované kulturní akce a směřují tak do lokality další prostředky formou podpory těchto kulturních akcí. V letošním roce se jedná o tyto tři velké kulturní svátky - Horečky fest, Svátek dřeva, koncert Wabiho Daňka. V budoucnu se uvažuje o přesunu velkých Frenštátských folklorních festivalů na Horečky, kde také v minulosti byly pořádány (Setkání cimbálových muzik Valašského Království, Frenštátské slavnosti)
- Město Frenštát p. R. nyní zpracovává projektovou dokumentaci, do níž investuje 350 tis. Kč, pro získání dotace ve výši 10 mil. na zastřešení amfiteátru, lávku v korunách stromů s expozicí ptačího nebe a úpravu několika zastavení - Kaple Panny Marie Lurdské, Mařenčina studánka, Jurkovičova sušárna, vyhlídka s památníkem Břetislava Bartoše.
- 5. Restaurace Rekovice má vazbu na turisticky velmi navštěvovaný vrchol Velkého Javorníku, kde v letošním roce bude dostavěna 25 m vysoká rozhledna, kterou investují Lesy ČR s.p.
- 6. Restaurace Rekovice je také na cyklistických a zimních běžeckých trasách. V současnosti je sportovní a turistickou základnou pro lidi ze širokého okolí, vyhledávaná také rodiči s dětmi.
- 7. Pořádají se zde tradiční kulturní a společenské akce - běžecké závody, cyklistický závod Bykekap, vaření guláše, country večery,

Silvestr, Svatomartinská husa apod., hospoda je také hojně využívána na firemní akce a večírky, konají se zde i svatby apod.

8. Stavba je suchá a netrpí vlhkostí.

9. Z Rekovic pochází Antonín Bača Horečka, který se nejvíce zasloužil o vznik samostatné obce a odtržení pasek od Frenštátu.

Nevýhody:

1. Do nemovitosti se sice nemusí hned investovat, ale bylo by dobré v nejbližších letech vyměnit střechu, fasádu a okna. Poté by provoz mohl fungovat bez větších investic dalších 20 let. Současný majitel do nemovitosti neinvestoval hodně dlouho, ale současný nájemce nemovitost průběžně částečně opravuje dle svých možností, aby se udržela v dobrém stavu.

2. Nájem současného provozovatele nejsou vysoké, tudíž ani příjmy nebudou v nejbližších 5 letech příliš vysoké. Ovšem po investicích do lokality Horečky by se příjmy i hodnota nemovitosti měly výrazně zvýšit.

3. Investice do nemovitosti je méně likvidní než na termínovaných

vkladech.

Po součtu plusů a mínusů mi jednoznačně vyšlo, že bychom nemovitost měli odkoupit, a proto jsem navrhl na zastupitelstvu usnesení schvalující tuto investici. Jsem rád, že se zastupitelstvo jednoznačně postavilo za koupi a v poměru hlasů 9 pro a 2 proti byl návrh usnesení přijat.

Možná se časem přijde na další výhody či nevýhody investice. Osobně jsem však ale přesvědčen, že se obci Trojanovice vyplatí uložit peníze právě do této nemovitosti a do jejího rozvoje. Jsem přesvědčen, že se pro Rekovice najde v brzké době i jiné využití s vyšší přidanou hodnotou pro obec a občany. Již nyní vymyslím strategii, jak Rekovice využít. Rýsují se i dotační možnosti, ale o tom napíšu až v příštích obecních novinách až budu mít více informací.

Mgr. Jiří Novotný
starosta obce

Finanční okénko: Dům dostaneš, jen když ho opravíš

Dnes vás chceme upozornit na novinky nového občanského zákoníku.

Přestože bude platit nový občanský zákoník až od roku 2014, už teď se můžete připravit a napsat závěť podle nových pravidel. Konečně budete moci dědictví podmínit, nebo určit náhradního dědice. Podívejte se, jaká revoluce se chystá.

To, co bylo v mnoha vyspělých zemích běžné, bude konečně možné i v Česku. Tedy rozhodovat poměrně svobodně o tom, co se stane s vaším majetkem po vaší smrti. Změn je hodně, uvedeme ty nejdůležitější, které můžete do závěti uvést už nyní. Jen pokud zemřete ještě letos, nebude se k nim přihlížet. Závěť ale platit bude.

1. Děti, jakožto takzvaní nepominutelní dědici, už nebudou mít výsadní práva na dědictví. Nově se bude muset dostat nezletilému potomkovi tři čtvrtiny jeho zákonného podílu, zletilému jedna čtvrtina. To je méně než dosud a dobrá zpráva pro ty, kteří chtějí část svého majetku svobodně odkázat i někomu jinému. Třeba přítelkyni, se kterou zůstavitel (ten, kdo sepisuje závěť) žije. Ta by totiž za současných pravidel žádný nárok na dědictví neměla. A jestli na své děti v závěti zapomenete, nezpůsobí to nově neplatnost závěti. Pouze se mohou na ostatních dědicích domáhat peněžní částky, která odpovídá hodnotě jejich povinného podílu.

2. Zřeknout se dědictví půjde nově už za života zůstavitele. To nyní není možné. Uzavře se o tom smlouva. Platná bude, pokud zůstavitel zemře po 1. lednu 2014. Vzdání se dědictví bude možné i podle nových pravidel, rozdíl od zřeknutí se je však ten, že vzdát se dědictví můžete až po smrti zůstavitele.

3. Nejzásadnější změnou je možnost uvést v závěti podmínky, příkazy či určení času. Co to znamená? Například uvedete v závěti, že vnučka zdědí dům jen v případě, že dokončí vysokoškolské studium, nebo tehdy, pokud se bude starat o příbuzného. Do závěti můžete přidat i podmínku, že dům zdědí jen v případě, že ho opraví a podobně. Také můžete předem určit, že dědic získá právo bydlet ve vaší nemovitosti jen po určitou dobu, nebo třeba až po určitém čase. Pokud dědic podmínku či příkaz nesplní, nic nezdedí. Pozor, podmínky si však ale nemůžete určit úplně libovolně. Například povinnost se oženit, rozvést, provádět činnost, která by odporovala veřejnému pořádku či přímo obtěžovala dědice, zákoník nepřipouští.

4. Budete si moci určit náhradníka. To znamená, že určíte předem, kdo bude dědit, pokud vámi určený dědic dědictví nenabude. Třeba zemře či se dědictví zřekne. Dále bude nově existovat ještě jedna funkce, takzvané svěřenecké nástupnictví. To umožní

zůstaviteli přikázat svému dědici, aby to, co zdědil, po své smrti odkázal tomu, koho vy předem určíte, takzvanému následnému dědici. Původní dědic tak třeba nebude moci prodat zděděný dům bez souhlasu následného dědice.

5. Další vychytávkou je odkaz. Co to znamená? V závěti můžete nařídít svému dědici, aby z dědictví vydal určitou věc někomu jinému. Například obraz sousedce za to, že se o vás starala. Osoba, v jejíž prospěch je odkaz zřízen, se pak nestává dědicem, a tudíž pro ni neplatí žádné povinnosti spojené s dědictvím, například hradit dluhy zůstavitele.

6. Další bod je poněkud nepříjemný. Zatímco nyní platí, že dědic má povinnost hradit dluhy zůstavitele jen do výše nabytého dědictví, od příštího roku to bude jinak. Na dědice totiž přejdou veškeré dluhy zemřelého bez ohledu na výši dědictví. Je to především pro větší ochranu věřitelů, kteří se budou moci domáhat splnění veškerých dluhů. Tedy pokud nebude stačit dědictví, dědici to budou muset doplatit ze svého. Nepříjemné povinnosti se však budou moci vyhnout tím, že si vyhradí soupis pozůstalosti (určí se čistá hodnota majetku v době smrti zůstavitele). Pak budou hradit dluhy jen do výše pozůstalosti. Pokud se však prokáže, že některé věci vědomě do soupisu neuvedou a věřitel prokáže jejich existenci, přestane pro dědice platit ochrana a budou muset zaplatit dluhy v plné výši. Další možností jak nehradit dluhy je samozřejmě dědictví odmítnout.

7. Nově budete také moci odkázat majetek nějaké skupině bez bližšího určení konkrétních osob, například členům konkrétního spolku zahrádkářů.

Kdo už poslední vůli sepsal, nemusí panikařit. Závěť bude platná i v příštím roce. Nový občanský zákoník však dává mnohem více možností, jak určit, kdo dostane váš majetek, proto bude dobré, když napíšete závěť novou. Ta pak automaticky ruší tu dřívější. Protože je však nová úprava dost složitá, bude nejlepší, když sepsání svěříte odborníkovi, nejlépe notáři. Ten vám poradí, jak se vyhnout tomu, že by kvůli zbytečným chybám závěť zčásti, nebo dokonce celá, neplatila.

V případě, že budete potřebovat pomoc při řešení podobné situace, neváhejte a kontaktujte mne na tel. čísle 602 580 548 nebo pište na e-mail: leos.fajkus@stconsult.cz.

Ing. Leoš Fajkus

Akce v Trojanovicích a okolí

Kino Frenštát pod Radhoštěm

Tel. 556 835 098, 602 845 754. E mail: kino@mufrenstat.cz,
www.facebook.com/KinoFrenstat.

Program na červen 2013

Od soboty 1. do neděle 2. června 2013 v 17.00 hodin
KRÁLOVSTVÍ LESNÍCH STRÁŽCŮ film USA/český dabing
Tvůrci Doby ledové a Ria odhalí neobyčejný, skrytý svět, který jste si ani nedokázali představit, v nové dobrodružné komedii.
Mládeži přístupno, žánr: animovaný, dobrodružný, rodinná komedie, fantasy. Délka filmu 102 minut. Vstupné 125 Kč, dětské 105 Kč. CINEMART

Od soboty 1. do neděle 2. června 2013 v 19.30 hodin
TÍŠŇOVÁ LINKA film USA/české titulky
Napínavý thriller v hlavní roli s Halle Berry. Zkušená operátorka tísňové linky se rozhodne jednat na vlastní pěst po telefonátu dívky, jež se právě stala obětí únosu.
Mládeži do 12 let nevhodné, žánr thriller, délka filmu 94 minut. Vstupné 120 Kč. FALCON

Od úterý 4. do středy 5. června 2013 v 17.00 hodin
FULMAYA, DĚVČÁTKO S TENKÝMA NOHAMA český film
Neobyčejný příběh o touze po svobodě a velkých životních rozhodnutích odehrávající se v podhůří Himalájí. Hlavní postavou nového českého celovečerního dokumentárního filmu je slovenská muzikantka a herečka Dorota Nvotová, která k celému snímku také zkomponovala hudbu, a její nepálské alter ego Fulmaya žijící v Nepálu.
Mládeži přístupno, žánr: dokument. Délka filmu 76 minut. Vstupné pro FK 60 Kč, ostatní 80 Kč.

Od úterý 4. do středy 5. června 2013 v 19.30 hodin
PAŘBA NA TŘETÍ film USA/české titulky
Závěr trilogie Pařba ve Vegas a Pařba v Bangkoku. Nejdřív ztratili ženicha ve Vegas. Poté se jim povedlo to samé i s bratrem nevěsty. A nyní budou léčit zlomené srdce po smrti nejbližšího.
Mládeži do 15 let nevhodné, žánr komedie, délka filmu 100 minut. Vstupné 100 Kč. WARNERBROS

Od čtvrtku 6. do pátku 7. června 2013 v 19.00 hodin
ŽEBRÁČKÁ OPERA představení Těšínského divadla
Předplatné a informace v IC města, tel. 556 836 916.

Od soboty 8. do neděle 9. června 2013 v 17.00 hodin
ŠIMON A DUBY film Švédsko/Dánsko/Něm./Norsko/č. titulky
Podle stejnojmenného románu mezinárodně uznávané a oblíbené autorky, Marianne Fredriksson. Příběh dvou rodin a jejich přátelství a společném osudu ve švédském Göteborgu ve stínu Druhé světové války.
Mládeži do 12 let nevhodné, žánr drama, délka filmu 122 minut. Vstupné 90 Kč. FILM EUROPE

Od soboty 8. do neděle 9. června 2013 v 19.30 hodin
START TREK: DO TEMNOTY film USA/české titulky
Dosud nejnáročnější mise do míst, kde je ta nejtenčí hranice mezi kamarádstvím a nepřítelstvím, pomstou a spravedlností, klidnou budoucností a ničivou válkou, jež může zničit celý náš vesmír.
Mládeži do 12 let nevhodné, žánr sci-fi, dobrodružný, délka filmu 132 minut. Vstupné 120 Kč. CINEMART

V úterý 11. června 2013 v 17.00 hodin
ZÁVĚREČNÉ VYSTOUPENÍ ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY – TANEČNÍ OBOR

Ve středu 12. června 2013 v 19.30 hodin
HYPNOTIZÉR film Švédsko/české titulky
Filmová adaptace švédského bestselleru Larse Keplera.
Mládeži do 12 let nevhodné, krimi, drama, thriller, délka filmu 122 minut. Vstupné 100 Kč. EEAP

Ve čtvrtek 13. června 2013 v 17.00 hodin
ROZKOŠ V OBLACÍCH film Španělsko/české titulky
Děj nejnovější komedie Pedra Almodóvara se odehrává v letadle mířícím do Mexika. Někde nad Mexickým zálivem se letadlo porouchá a pilotům, letušákům i pasažérům nezbyvá, než si naposledy pořádně užít života.
Mládeži do 15 let nevhodné, komedie, délka filmu 90 minut. Vstupné pro FK 60 Kč, ostatní 90 Kč. H.C.E.

Od pátku 14. do neděle 16. června 2013 v 17.00 hodin
KRÁLOVSTVÍ LESNÍCH STRÁŽCŮ film USA/český dabing
Tvůrci Doby ledové a Ria odhalí neobyčejný, skrytý svět, který jste si ani nedokázali představit, v nové dobrodružné komedii.
Mládeži přístupno, žánr: animovaný, dobrodružný, rodinná komedie, fantasy. Délka filmu 102 minut. Vstupné 110 Kč, dětské 90 Kč. CINEMART

Od pátku 14. do neděle 16. června 2013 v 19.30 hodin
PODFUKÁŘI film USA/české titulky
Skupina čtyř špičkových iluzionistů „Four Horseman“ v napínavé hře na kočku a myš s FBI a finančními magnáty. Team iluzionistů se kromě přípravy svých show zabývá také organizací bravurních a efektních bankovních loupeží zaměřených proti zkorumpovaným finančníkům.
Mládeži do 15 let nevhodné, komedie, délka filmu 116 minut. Vstupné 100 Kč. BONTON

V úterý 18. června 2013 v 19.30 hodin
JEN BŮH ODPOUŠTÍ film Francie/Dánsko/české titulky
Před deseti lety Julian zabil policajta, ale podařilo se mu utéct. Dnes je z něj jeden z největších drogových dealerů v Bangkoku.
Mládeži do 15 let nevhodné, krimi, drama, thriller, délka filmu 90 minut. Vstupné 90 Kč. H.C.E.

Ve středu 19. června 2013 v 19.30 hodin
NEMAJÍ POKOJ SVĚVOLNÍCI film Španělsko/české titulky
Santos Trinidad, zkorumpovaný policajt, pije dlouho do noci na baru. Když mu v prázdném nočním klubu odmítnou více nalít, Santos zabije majitele podniku, barmanku a další personál. Jakmile zjistí, že na místě byl svědek, který unikl, vydává se Santos najít a odstranit nepohodlného. Ve stejné chvíli začínají soudkyně Chacón a detektiv Leiva vyšetřování trojnásobné vraždy. Brzy odhalují, že to, co se zdálo jako jednoduchý drogový případ, skrývá nebezpečí islámského terorismu...
Mládeži do 15 let nevhodné, krimi, drama, thriller, délka filmu 114 minut. Vstupné 90 Kč. FILM EUROPE

Ve čtvrtek 20. června v 19,30 hodin
TRANS film VB/české titulky
Historik umění Simon pracuje v aukční síni, kde se draží umělecká díla. Spolčí se zločineckým gangem a dohromady ukradnou Goyův obraz v ceně milionů dolarů. Po ráně do hlavy, kterou během loupeže utřel, však zjistí, že si nevzpomíná, kam cenné dílo ukryl. Když k nalezení odpovědi nepomůžou fyzické výhrůžky ani mučení, rozhodne se vůdce gangu k netradičnímu řešení. Najme hypnoterapeutku, která se ponoří do nejtemnějších koutů Simona podvědomí.

Akce v Trojanovicích a okolí

Mládeži do 15 let nevhodné, krimi, drama, thriller, délka filmu 101 minut. Vstupné 110 Kč. CINEMART

Od pátku 21. do neděle 23. června 2013 v 17.00 hodin
NEUVĚŘITELNÁ DOBRODRUŽSTVÍ TADA STONESE
film Španělsko/český dabing

Tad, snílek pracující na stavbě, je díky záměně za slavného archeologa poslán na expedici do Peru. S pomocí Jeffa - svého věrného psa, neohrožené archeoložky, němého papouška a podvodníčka, se pokusí zachránit bájně Ztracené město Inků před zlou skupinou lovců pokladů.

Mládeži přístupno, animovaný, rodinný, komedie, délka filmu 90 minut. Vstupné 100 Kč. D-CINEMA

Od pátku 21. do neděle 23. června 2013 v 19.30 hodin
MUŽ Z OCELI film USA/české titulky

Clark Kent se musí stát hrdinou známým jako Superman, nejen aby byl poslední nadějí záchrany, ale také aby ochránil své milované.

Mládeži do 12 let nevhodné, akční, dobrodružný, sci-fi, délka filmu 148 minut. Vstupné 100 Kč. WARNERBROS

Od úterý 25. do středy 26. června 2013 v 19.30 hodin
PO ZÁNIKU ZEMĚ film USA/české titulky

Následkem nouzového přistání se stanou teenager Kitai Raige (Jaden Smith) a jeho slavný otec Cypherem (Will Smith) trosečníky na Zemi, tisíc let po katastrofě, která lidstvo donutila ji opustit.

Mládeži přístupno, sci-fi, akční, dobrodružný, délka filmu 104 minut. Vstupné 130 Kč. FALCON

Ve čtvrtek 27. června 2013 v 15 hodin
ZŠ TYRŠOVA ROZLOUČENÍ....

Tradiční rozloučení s absolventy za účasti rodičů. Předání posledního vysvědčení ze základní školy. Doprovodný program.

Ve čtvrtek 27. v 18.00 hodin a od pátku 28. do neděle 30. června v 17.00 hodin

UNIVERZITA PRO PŘÍŠERKY film USA/český dabing

Už jako malé monstrum snil o tom, že se stane úspěšnou příšerkou. A všichni přeci vědí, že ty nejlepší příšerky pocházejí z Univerzity pro příšerky.

Mládeži přístupno, animovaný, rodinný, komedie, délka filmu 109 minut. Vstupné 140 Kč, dětské 110 Kč. FALCON

Od pátku 28. do neděle 30. června v 19.30 hodin
SVĚTOVÁ VÁLKA Z film USA/české titulky

Gerry Lane (Brad Pitt) pracuje pod hlavičkou Organizace spojených národů jako expert na řešení nejrůznějších krizových situací. Kdykoliv se někde na světě mimořádně vyhroť místní poměry, Gerry přijede a většinou dokáže identifikovat zdroj krize a nalézt řešení na uklidnění situace. Tyto schopnosti se mu budou narámně hodit, protože v podobnou horkou destinaci se právě proměnil celý svět.

Mládeži do 12 let nevhodné, akční, drama, horror. Vstupné 120 Kč. CINEMART

BIJÁSEK

Ve středu 12. června 2013 v 9.15 a 13.15 hodin

Za kamarády z TV V. Pásmo pohádek Krátkého filmu s vílou Amálkou.

Vstupné 10 Kč, délka filmu 70 minut.

Muzeum ve Frenštátě p. R. – výstavy a programy

FOTOGRAFIE RUDOLFA ŠTĚRBY

autorská výstava fotografií

vernisaž výstavy se uskuteční 6. června 2013 v 17,00 hodin
výstavní síň Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm
Výstava potrvá do 14. 7. 2013

Otevírací doba:

úterý - pátek 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00

sobota a neděle 9.00 - 15.00

www.muzeumfrenstat.cz

Dětský hasičský den

Srdčně zveme všechny děti, jejich rodiče a kamarády
na celodenní hasičské „tábůrky“...

8. 6. 2012

Trojanovice, areál Hasičů

- ❖ 09:00 Soutěž mladých hasičů
- ❖ 14:00 Dětské odpoledne se soutěžemi pro všechny
Bohaté občerstvení po celý den

Srdčano zvaní Hasiči z Trojanovic

KDU-ČSL Trojanovice

POZVÁNÍ NA POBOŽNOST K SVATÉMU JANU KŘTITELI u kapličky pod Dílem

v neděli 30. června 2013 v 15 hodin.

Sv. Jan Křtitel je patronem naší obce, proto je možno toto shromáždění chápat jako malou trojanovickou pouť. Všechny občany srdečně zvou pořadatelé.

Reklama a inzerce

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

ŠKODA Roomster Fresh
Již od 239 900 Kč

NAŠE SLUŽBY:

Autorizovaný prodej a servis vozů Škoda
 Servis vozů všech značek - Renovace světlometů
 Plnění klimatizace - 3D geometrie - Pneuservis
 Přestavby koncern. vozů na LPG - Ruční mytí vozů

AKCE ČERVEN:

1. PLNĚNÍ KLIMATIZACE **699 Kč**
2. DEZINFEKCE KLIMATIZACE **499 Kč**
3. Čištění interiéru mokrou cestou **799 Kč**

tel. 556 808 182 www.auto-lukas.cz

AUTOCENTRUM LUKÁŠ s.r.o. FRENŠTÁT pod Radh., Beskydské sídliště

Měnová reforma 1953

Přestože komunistický prezident Antonín Zápotocký 30. května v roce 1953 v rozhlasu tvrdil, že československá měna je pevná a jakékoliv řeči o chystané měnové reformě jsou imperialistickou propagandou, měnová reforma byla provedena v noci z 31. května na 1. června 1953. Nová měna byla vytištěna v Sovětském svazu.

Tehdejší vládní představitelé tvrdili, že měnová reforma byla potřebná pro zrušení přídelového systému a namířena proti tzv. "keřasům" - to je válečným zbohatlíkům. Ve skutečnosti byli touto reformou okradeni drobní střadatelé, řemeslníci a zbylí malí podnikatelé přišli o provozní kapitál. V hotovosti bylo možné vyměnit v reálném kurzu 5 : 1 pouze částku do 300,- Kč. Částky vyšší byly výrazně znevýhodněny v kurzu 50 : 1. Například za 1 000,- Kč ve staré měně bylo pouze 20,- Kčs v nové měně. Rovněž výměna peněz u vkladů na spořitelních knížkách byla odstupňovaná: do 5 000,- Kč byl reálný kurz 5 : 1, ale u 20 000,- Kčs už to bylo 10 : 1, u 50 000,- Kč 25 : 1 a nad 50 000,- Kčs 30 : 1.

Měnová reforma v roce 1953 byla nej-

LOS&CUT

FIRMA NA ÚDRŽBU ZAHRADY

**POSKYTUJEME : SEČENÍ ZAHRAD, POZEMKŮ, SVAHŮ
 STŘIHÁNÍ ŽIVÝCH PLOTŮ
 PLETÍ, RYTÍ ZÁHONŮ
 SEZONNÍ PRÁCE
 AJ.**

**OBJEDNÁVKY NA TEL. ČÍSLECH: 604 162 551
 739 129 889**

WWW.LOSCUT.CZ

větší komunistickou loupeží, při které nebyli okradeni jen všichni občané, ale také všechny dosud existující spolky. Zpráva pokladníka Československého svazu požární ochrany /hasičů/ v Trojanovicích na výroč-

ní členské schůzi 20. 12. 1953 to výstižně dokumentuje: Stav k 31. 5. 1953 byl 9 850,- Kč, stav k 1. 6. 1953 197,- Kč

Drahomír Strnadel

Spokojený divák

Na profesionální úroveň divadelní skupiny Waterloo si už diváci zvykli, přesto však mezi profesionálními a amatérskými herci je podstatný rozdíl. Profesionál za svůj herecký výkon bere peníze, kdežto amatérský herec hraje sobě a především publiku pro radost. Tím pádem herci na pódiu a diváci v hledišti vytvářejí společnou divadelní „rodinu“.

Představení Přišel na večeri má symbolický název, protože menu z divadelní kuchyně Waterloo bylo skutečně prvotřídní a věřím, že i ten nejnáročnější divadelní gurmán odcházel nasycen humorem, dobrou náladou a také skrytou filozofií hry. Vždyť arogantní

a světoznámý novinář Whiteside v podání Jana Gajduška jen svou hranou drsností zakrývá chápavé srdce, kterým pronikl pokryteckou slupkou „vážené“ společnosti. Nejen za sebe, ale také za ostatní diváky chci poděkovat všem členům souboru a režiséru Martinu Trubačovi za šťastnou ruku při výběru hry i herců pro jednotlivé role. Nejnáročnějším Whitesidem Jana Gajduška počínaje až po vtipnou a komickou postavu venkovského lékaře v podání Tomáše Martináka.

Drahomír Strnadel
foto: Martin Buryan

Mladí hasiči vybojovali postup do krajského kola

Poslední dubnovou sobotu začala pro mladé hasiče nová soutěžní sezóna. A hned soutěží zařazenou do Moravskoslezské ligy v požárním útoku, kterou jsme se pro tento rok rozhodli jet jak se staršími, tak i s mladšími žáky. Této ligy se účastní 16 družstev z celého kraje a soutěže jsou každý víkend až do konce června a potom v září. Prozatím se na každé soutěži buď mladší nebo starší umístili do 3. místa a 2 soutěže dokonce vyhráli.

Mimo to jsme se také zúčastnili soutěže „O Pohár starosty okresu“, který jsme se staršími vyhráli a tím postoupili (stejně jako vloni) na krajský pohár.

Největším úspěchem je však pro nás postup do krajského kola v celostátní Hře Plamen (tato celoroční soutěž je nejtěžší pro týmy mladých hasičů, protože se skládá

z 6 disciplín, které vyžadují náročnou a všestrannou přípravu). Postup vybojovali opět starší 18. 5. v Lubojatech. Tímto výkonem nám udělali obrovskou radost a poprvé v historii tak budou Trojanovice reprezentovat Novém Jičíně na krajském kole, které se koná od 14-16.6.2013 v Českém Těšíně. Úspěch podpořili také mladší, kteří obsadili rovněž skvělé 3. místo, které obhájili z posledních 2 let.

Jelikož soutěže a tréninky nám zabírají spoustu času, nevychází už čas na jiné aktivity. Přesto jsme rádi, že se nám letos podařilo prožít společný víkend s dětmi i rodiči na chatě na Bílé. I když by nás potěšilo, kdyby na příští společné akci bylo rodičů klidně i více

Iveta a Pavel Štefkovi
foto: Monika Římanová

Pozvánka na výstavu

Akademický malíř Luděk Majer se narodil v Solanci pod Soláněm. V letech 1946-1951 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze.

Zabývá se malbou a grafikou, věnuje se také krajinomalbě a tvorbě portrétů. Velmi zajímavá je i jeho práce ilustrační. Svými ilustracemi opatřil Luděk Majer například knihu Ladislava Nezdařila Horní chlupci. Zúčastňuje se řady kolektivních i samostatných výstav. Blízká je mu mozaika, ale také art protisy, sgrafita a vitráže.

Je umělcem, kterého charakterizuje zaujetí valašskou krajinou a jejími podobami. Žije a pracuje v Rožnově pod Radhoštěm a Hutisku-Solanci.

Výstava obrazů s názvem Moje Valašsko bude zahájena ve čtvrtek 6. června v 17 hodin v Památníku bratří Strnadlů a Jana Kneblů.

Alena Janáková

Exkurze v azylovém domě

Dne 7. května byli žáci 5. třídy na exkurzi v azylovém domě v Kopřivnici. Jaký dojem na ně udělal, můžete posoudit sami.

V azylovém domě mě zaujalo, že to nebyla jenom nějaká hnusná ubytovna, ale že to tam bylo i pěkně udělané. Muži i ženy museli ale spát odděleně. Mohli jsme si prohlédnout jejich sprchy, záchody, kuchyňku a nebo i pokoje a musím říct, že tam měli celkem čisto. Žít bych tam tedy nechtěl, ale pro lidi bez domova to musí být výborné bydlení. I když jedna paní prý byla zvyknutá na zimu, tak ji změna teploty zabila. Dokonce se tam prý pašuje alkohol a drogy. Jeden den v azylovém domě stojí 105 Kč a nocleh v noclehárně 50Kč. Bylo to tam zajímavé a někdo si dokonce zkusil tester na alkohol, tak bych vám doporučoval, abyste si tam zajeli. Vladimír Pražák

Dne 7. 5. 2013 jsme se třídou navštívili Azylový dům v Kopřivnici. Domem nás provedla Radka Gliwitzky a něco nám

o tom i popovídala. Řekla nám, jak to všechno funguje a podobně. V azylovém domě je taky noclehárna, kam se chodí za 50,-Kč vyspat bezdomovci. Do azylového domu nebo do noclehárny se mohou jít vyspat nebo ubytovat lidé, kteří už dosáhli 18 let. Mají tam přísný dozor, někdy jim i prohledávají věci, ale ne z toho důvodu že by o nich chtěli něco zjistit, ale aby neměli ve věcech alkohol nebo drogy. V azylovém domě nás dokonce i pohostili, upekli nám buchtu a uvařili čaj. Uživatelé mají pokoje, ve kterých jsou ubytováni po 4. Dozor tam je 24 hodin denně. Uživatelé jsou prý moc šikovní, mají tam počítač, ale ne na to, aby tam hráli hry, ale aby si tam našli práci. Na oknech nejsou kliky, protože se do noclehárny pašují drogy, alkohol, nebo dokonce i lidi! Noclehárna je rozdělena na 2 pokoje, na mužský a ženský. Vedle azylového domu je denní studium kde mohou lidé pobýt přes den. Se spolužáky jsme zkusili fouknout do alkohol testru, ale každý,

kdo to zkusil měl 0. Už se těším až tam příště pojedu. Michal Těšík

Zaujalo mě, že se tam může až od 18 let a že když tam někdo přijde, může mít i skrytou identitu, ale někdy řeknou, že se jmenují třeba Adam Novák a podepíší se svým pravým jménem. Taky jsem se dozvěděla, že lidi, co tam pracují, že se nesmí ptát, za co seděli, takže tam může přijít i masový vrah. Paní, co nás tam provázela, tak nám říkala, že tam paní vedoucí napadla a že ji chtěl znásilnit, ale ona zachovala chladnou hlavu a řekla mu, že ona to těch deset minut přežije, ale on půjde do basy. Mohli jsme si vyzkoušet alkohol tester a viděli jsme taky drogový tester. Do něj se plive, ale je velice malý, takže to jde velice těžce, takže se muže naplivat do kelímku a potom se to přelije, bylo to super.

Trubačová Kristýna

připravila: Gabriela Hellebrandová

Školní výlet do Brna

V úterý 7. 5. jsme jeli se třídou na výlet do Brna. Byla to dlouhá cesta vlakem, a proto jsme několikrát přestupovali. V Brně jsme navštívili hrobku kapucínů, kostel sv. Petra, hrad Špilberk a Antrophos. Necestovali jsme jen po památkách, ale také jsme se stavili do Mc Donaldu a do několika obchodů.

V kapucínské hrobce nám p. učitelka přečetla, že všechna těla kapucínů nebyla upravená a balzamována, ale pouze vysušena vzduchem. V místní hrobce neodpočívají jen řeholníci, ale i známí stavitelé, lékaři a šlechtici. Překvapilo mne, že nejmladší z kapucínů byl starý okolo 12 let a byl to ministrant.

Poté jsme se podívali do katedrály sv. Petra. Nedaleko kostela se nachází hrad Špilberk, kde jsme se tráslí zimou v nejkřutějším podzemním vězení v katakombách. Prohlédli jsme si noclehárny vězňů a průvodkyně nás seznámila s těžkým životem odsouzených. Těžší zločinci a vrazi dostávali jen chléb a vodu a byli připoutáni ke stěnám. Ostatní vězni pracovali na pevnosti.

O tom, že mamuti bývali skutečně obrovští, nás přesvědčily modely mamutí samice a jejího mláděte v životní velikosti v Antrophosu. Zaujala mě i velikost pravěkých lidí. Po prohlídce přišla na řadu volná zábava a cesta domů.

Strávili jsme pěkný den se zážitky, na které budeme vzpomínat.

Terezie Vávrová, 4. třída

„Dávej bacha!“ neboli Dětský den bez úrazu

Tak se jmenoval program ASTRY, Centra volného času ve Frenštátě p. R. pro žáky 1. tříd. Smyslem této akce bylo naučit děti hravou formou jak předcházet úrazům a co dělat, pokud k nim dojde.

Na 6 stanovištích si prvňáčkové prověřili svou obratnost a pohybovou dovednost, poznali základy první pomoci při úrazech, mezi obrázky vybírali správnou cestu, jak řešit nebezpečné situace ohrožení. Ve scénkách interak-

tivního divadla si mohli vyzkoušet roli ohroženého. Nechyběly ani omalovánky a pracovní listy, ve kterých barevně vyznačovali správnou a bezpečnou cestu, doplněnou říkankami.

Za splnění zadaných úkolů si děti odnášely plno pěkných zážitků a dárečky s upomínkovými předměty. Do školy se vracely s dobrou náladou a spokojené.

Děkujeme pracovníkům ASTRY za velmi přínosnou a vydařenou akci.

p. učitelka Mirka Videcká a prvňáčci

Kinderiáda

Ve středu 15. května se konal již 15. ročník atletické soutěže pro žáky druhého až pátého ročníku základních škol Kinderiáda. Děti tak mají možnost seznámit se s atletikou a poznat atmosféru opravdových závodů. Za slunečného počasí děti soutěžily na krásném atletickém stadionu v Ostravě - Porubě v běhu na 60m, skoku do dálky z místa i z rozběhu, v hodu kriketovým míčkem a plným míčem o hmotnosti 1 kg.

V disciplínách se žáci naší školy - T. Korabečná, A. Tichavská, K. Červenková. K. Trubačová, T. Petr, M. Kocián, T. Dolák a M. Těšík - neztratili a v silné konkurenci velkých i sportovních škol se umístili v polovině startovního pole.

Horších výsledků dosáhli naše děti v bězích. Celou atletickou soutěž doprovází i nesoutěžní zábavné disciplíny, kde děti soutěží o sladkosti společnosti Ferrero, která je také sponzorem celé této nádherné sportovní soutěže.

Soňa Bunčková

Běh přes mosty

V úterý 14. 5. za krásného slunečného počasí se uskutečnil 7. ročník Běhu přes mosty, který je zároveň letošním druhým závodem běžeckého poháru 2013. Mezi početným polem závodníků byli i žáci naší školy, kteří se v silné konkurenci neztratili.

Mezi předžačkami do 9 let si vítězství vybojovala Klára Tichavská a na druhém místě se umístila Tereza Korabečná.

Ve stejné kategorii chlapců na stupně vítězů vystoupili Kuba Novotný - 2. místo a Honza Zátoupek místo 3.

Všem malým závodníkům z naší školy děkují za vzornou reprezentaci a účast na závodech, které se konaly v okolí školy.

text a foto: Soňa Bunčková

Zdravá výživa - Vitaminátor

V pondělí 29. 4. k nám přišla lektorka besedovat o zdravé výživě. Nejdříve jsme vyplnili dotazníky. Potom nám ukázala panáčka Vitaminátora, kterého jsme průběžně krmili. Rozdělili jsme se do skupin- cukr, tuk, sůl, vitamíny a pohyb a poznávali jsme, kolik obsahují jednotlivé potraviny určité složky. Po krátké přestávce jsme dostali papírky, na kterých byly popsány pokyny a situace a dle odhlasovaného výběru jsme předvedli scénky. Např. výběr sladkostí před hlavním jídlem, nákup brambůrků v obchodě, výběr jídla při grilování. V průběhu besedy vyplňovala každá

skupinka otázky, které byly na konci vyhodnoceny a obodovány. Závěrem jsme znovu vyplnili úvodní dotazník, aby se lektorka přesvědčila, jestli jsme si něco zapamatovali a poučili se a zda se umíme správně rozhodnout. Beseda se mi moc líbila, neboť jsme pouze neposlušali, ale po celou dobu se zapojovali.

Terezie Vávrová, 4. třída

Ve čtvrtek dne 16. 5. 2013 nám bylo ctí přijat pozvání od paní knihovnice do místní obecní knihovny. Žáci byli seznámeni s provozním řádem knihovny, prohlédli si knihy a někteří z nich si odnesli i přihlášku. Bylo zajímavé sledovat různou volbu žánrů u chlapců a dívek. Chlapci volili především detektivky, naučné a historické knihy. Naproti tomu dívky vybíraly z knih s dívčí tematikou, knihy o zvířatech nebo pohádky.

Doufám, že žáci, kteří si odnesli přihlášku, je donesou příští úterý vyplněné, a že nezůstanou jen u slibů.

Děkujeme za ochotu a čas paní knihovnice.

Michaela Manová

Překonání Radhoště - tentokrát v Ostravě

Frenštátský lezecký oddíl GEKON pořádá historicky 1. pokus o zdolání hory RADHOŠŤ postupným lezením na 9metrové umělé lezecké stěně.

V ostravské hale se společně pokusíme překonat výšku 1129 m. Sraz v BaseCampu (hala CDU SPORT Charvátská 10, O.-Výškovice) je v pátek 7. 6. 2013 v 18:00. Přesně v 19:00 startujeme! Předpokládáný konec je v sobotu dopoledne.

Kromě lezení čeká účastníky „výstupu“ ne-

omezené sportovní vyžití a filmová projekce. Pro děti je připraveno Stopování Yettiho až do jeho křišťálové solné jeskyně, kde budou moci přespát.

Doprava do a z „BaseCampu“ je individuální. Můžeme si domluvit i spolujízdu na stránkách facebook.com/stena.gekon. Akce je otevřena lezcům všech věkových kategorií z oddílů i mimo něj. Rodiče s dětmi vítáni. Jídlo, spacáky a karimatky s sebou.

Startovné: dospělí 300,-, děti do 16 let 100,- Kč. V ceně – přespání (pro děti v solné jeskyni), vstupy na kurty, využití veškerého zázemí, půjčovné lezeckého vybavení i vybavení pro všechny ostatní sporty (badminton, squash, power goal, power florbal, wallyball, stolní tenis atd.).

SMS přihlášky posílejte na 608707024 ve tvaru „GEKON 1129 +jméno + věk.“

Stanislav Uruba

Informace pro občany

Od června 2013 funguje nově na našich webových stránkách www.trojanovice.cz bezplatná inzerce.

Můžete zde nabídnout k prodeji věci, které již nepotřebujete, ale jsou funkční, např. nábytek, jízdní kola apod., anebo jich máte hodně např. štěňátka.

V případě zájmu o inzerci stačí zaslat fotografii, stručný popis a zpětný kontakt na Vás.

Inzeráty zasílejte na email: ic@trojanovice.cz

Bezplatná inzerce neslouží pro komerční účely.

Alena Janáková

Reklama a inzerce

**Učme se třídit
elektroodpad
a vysloužilé
elektrospotřebiče
odkládejme na
sběrná místa!**

Buďte na sběrném dvůr, nebo jej můžete zdarma odevzdat prodejci při nákupu nového. Kde je nejbližší sběrný dvůr zjistíte na obecním úřadě nebo na www.elektrowin.cz

Společně chráníme životní prostředí již 5 let!

ELEKTROWIN a.s., Michelská 300/60, 140 00 Praha 4
tel.: 241 091 843, fax: 241 091 834, e-mail: sber@elektrowin.cz, www.elektrowin.cz

Vítání jara

Konečně vysvitlo sluníčko a příroda se oděla do zeleně. Po dlouhé zimě však bylo třeba vyčistit zákoutí v okolí klubovny, uhrabat trávník a pod.

Členové Klubu důchodců se v hojném počtu, jako každý rok, s chutí a obdivuhodným elánem pustili do úklidu. Den zalitý sluncem podpořil dobrou náladu a práce jim šla od ruky. Brigáda splnila svůj účel a unavení, ale spokojení účastníci odcházeli domů s pocitem dobře odvedené práce.

Tím však jejich aktivita nekončila. Dbají na dodržování tradic. Jednou z nich je i stavění máje. Pletení věnce a zdobení májky zajistily ženy, muži pak přípravu kmene a v předvečer 1. máje už nazdobený máj krásil prostor před klubovnou. Celý měsíc bude lahodit očím všech kolemjdoucích, nevyjímaje ani děti zdejší mateřské školy.

V sobotu 1. června bude KÁCENÍ MÁJE s kulturním programem dětí MŠ, živou hudbou, s bohatým občerstvením připraveným členy Klubu důchodců – (pečení frgálů, malých koláčků a tyčinek, výroba chlebičků, vaření guláše, zajištění nápojů, příprava tomboly) - a určitě i s velkou účastí příznivců.

Je obdivuhodné, co všechno v tak pokročilém věku dovedou nejen zorganizovat, ale také uskutečnit. Jsou příkladem i mnohým mladším spoluobčanům.

Aby mohli být tak aktivní, musí si udržovat dobrou kondici.

V Klubu důchodců jsou převážně ženy, které jsou hybnou pákou jeho činnosti. A ty, všechna čest, dělají všechno pro to, aby neustrnuly, aby byly pohyblivé, zkrátka

FIT. Od roku 2005 docházejí pravidelně do cvičení i přes nepřízeň počasí. Nejprve do bývalé školy a v současné době do náhradního prostoru v suterénu bytového domu (dřívější školky). Je někdy až neuvěřitelné, jak obtížné cviky zvládají.

S povděkem přijímají možnost pořádně si protáhnout tělo v dobrém kolektivu.

Jsou vděčné zastupitelstvu obecního úřadu za podporu a základní vybavení „tělocvičny“ kobercem.

Také muži, i když jsou jen v malém počtu, nezůstávají pozadu. V předjaří, u příležitosti MDŽ, zakoupili pro všechny ženy – členky klubu kytičky a sladkosti, o Velikonocích pak v rámci tradice překvapili ženy vyšleháním nazdobeným jalovcem a pohoštěním.

Do budoucna přejí klubu, aby dál úspěšně pracoval pod vedením předsedy pana Lumíra Šrubaře a aby ho posílili svým členstvím i mladší senioři.

text a foto: Mgr. Květoslava Reková

Pozvání na cyrilometodějskou pouť na Radhošť

Jako každým rokem, i letos se koná 5. července na Radhošti cyrilometodějská pouť. Tentokrát při ní oslavíme 1150. výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu.

Význam soluňských sourozenců pro rozvoj kulturního a duchovního života našich předků je nesporný. Má však cyrilometodějská mise co říci i dnešním generacím?

Životní příběh slovanských věrozvěstů v prvé řadě podtrhuje význam vzdělání - oba muži ovládali jazyky, teologii, filozofii a právo. Zároveň měli velmi dobré diplomatické schopnosti a praktické zkušenosti v oblasti státní správy. Takto vybaveni byli „použitelní“ pro plnění náročných úkolů - vždyť jejich mise na Velkou Moravu nebyla jedinou.

Zároveň je to příběh o odvaze nebát se náročných výzev. Jejich příchod na Moravu se zpočátku jevil jako velký omyl. Rostislav

očekával příchod vysokých hodnostářů, kteří by mu pomohli vytvořit samostatnou církevní organizaci, a místo toho přišli dva obyčejní laici. Díky své podnikavosti, tvrdé práci a umění improvizovat však dokázali tento úkol, který se zprvu zdál být nad rámec jejich možností, úspěšně splnit.

A konečně ještě jedno aktuální poselství pro nás a pro naši dobu: nemít zbytečné obavy z cizího. Jakkoliv Cyrila a Metoděje vnímáme jako „své“, nesmíme zapomenout, že z hlediska Velkomoravanů to byli cizinci. Jak by asi vypadala naše historie, kdyby se naši předkové z přílišné xenofobie uzavřeli jejich podnětnému vlivu?

Zbývá jen dodat, že poutní bohoslužby se konají v 9:30, v 11 a v 14 hodin.

Martin Trubač

foto poskytl Drahomír Strnadel

Na poslední stránce...

Mezi námi savci

Zhruba před rokem byl na poslední stránce Obecních novin z Trojanovic otisknut článek Naši opeření bližní (duben 2012), ve kterém jsem se mimo jiné zamýšlel nad oblíbeností ptačí fauny. V jejím stínu totiž zůstávají i naši nejbližší příbuzní mezi obratlovci – savci. Nebudu zde znovu vyjmenovávat důvody – kdo chce, může si je přečíst (článek je přístupný na webových stránkách www.trojanovice.cz). Tento text chci spíše věnovat některým pozoruhodným detailům savčí říše, které – podobně jako její příslušníci – unikají naší pozornosti a zůstávají laické veřejnosti skryté.

V první řadě je to úctyhodná variabilita, kterou savci při relativně nízké druhové četnosti vykazují (v současné době známe zhruba 5000 druhů savců – pro srovnání: ptáci čítají cca 7000 druhů, plazi 6000 druhů a ryby dokonce 24 000 známých druhů). Přitom savci mezi obratlovci jednoznačně vedou nejen ve schopnosti osídlit nejrozmanitější biotopy – pouští či zaledněnými oblastmi počínaje, hlubokými oceány konče. Rovněž co do velikosti těl se savci pohybují v obrovském rozmezí od několikagramového rejska po 130tunového plejtváka. Konečně v samotné stavbě savčích těl jsou velké rozdíly – jen si porovnejte např. zebra, netopýra a delfína.

V České republice patří savci se svými 89 druhy k druhé nejpočetnější skupině obratlovců (primát drží ptáci s cca 390 zjištěnými druhy, z toho 180 druhů hnízdícími). Pozoruhodné je, že ještě v roce 1990 dosahoval počet savčích druhů 62. Za dvacet let se tedy navýšil o 43%! Co stojí za tímto nezvyklým úspěchem nárůstu druhové rozmanitosti?

Odborník na českou savčí faunu Miloš Anděra uvádí hned několik příčin.

Jednou z nich je imigrace nových druhů. Savci snad ještě více než občané Evropské unie ignorují existenci hranic národních států a pokud k tomu mají příhodné podmínky, migrují a rozšiřují areál svého výskytu. Pravděpodobně v důsledku klimatických změn tak můžeme v posledních letech registrovat stále častější výskyt teplomilných druhů. Od jihu k nám migrují především letouni, ale i některé druhy hlodavců a hmyzožravců. Nejnovějším objevem je pak šakal obecný (*Canis aureus*), který byl zaznamenán na Uherskohradištsku, v okolí Brna a na Benešovsku. Z východní Evropy k nám pronikl další zástupce psovitých šelem – psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonides*), který se dnes rozšířil takřka po celém území naší vlasti. O úspěšnosti tohoto druhu pronikat do nového prostředí svědčí fakt, že ještě v 80. letech se vyskytoval na 5-10% území. V současné době pokrývá cca 90% plochy ČR.

Další příčinou výskytu nových savčích druhů v přírodě je rozšíření nepůvodních druhů, které k nám byly přivezeny odjinud a zprvu chovány uměle v oborách nebo speciálních farmách. Jedinci, kterým se podařilo ze zajetí uniknout, se pak úspěšně adaptovali ve volné přírodě a vytvořili zde více či méně početné populace. Klasickým příkladem jsou daněk evropský (*Dama dama*) či muflon (*Ovis musimon*), ale i ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*) a nutrie říční (*Myocastor coypus*), které k nám byly zavlečeny z Nového světa. Únikem ze zajetí se v poslední době stále více v našem prostředí šíří norek americký (*Neovison vison*) a mýval severní (*Procyon lotor*).

Třetí skupinu tvoří druhy, které v minulosti naše území obývaly, ale byly vyhubeny, a nyní v důsledku přirozené migrace či člověkem řízené reintrodukce se u nás opět objevují. O velkých beskydských šelmách – rysu, vlku a medvědovi jsme již psali v minulosti (Obecní noviny z Trojanovic: listopad, prosinec 2008, leden 2009), i tyto články můžete najít v elektronické podobě na stránkách obce. Mezi navrátilce však patří také los evropský (*Alces alces*), který žil na našem území do 15. století. Od padesátých let 20. století se začali v ČR sporadicky objevovat mladí samci, kteří se sem zatoulali z polských rezervací. V současné době se vyskytuje nevelká populace losů na Jindřichovradecku. Úspěšnější v tomhle směru je bobr evropský (*Castor fiber*), který vymizel v důsledku neregulovaného lovu v průběhu 18. století. Nyní se díky neintrodukčnímu programu úspěšně rozšířil po celém toku řeky Moravy a emigroval z Německa rovněž v západních a severních Čechách.

Samozřejmě nejsou to jen změny ve smyslu přírůstků. K rapidnímu poklesu populací dochází například u sysla obecného (*Spermophilus citellus*), který ještě do 50. let minulého století patřil k hojným obyvatelům nížin a pahorkatin. V současné době žije jen na 4% území ČR. Za zcela vymizelou z naší přírody můžeme považovat kočku divokou (*Felis sylvestris*).

Ukazuje se, že savci obývající naše území jsou skupinou velmi dynamickou. Avšak díky jejich převážně skrytému životu nám tyto proměny velmi často unikají.

Pro ty, kdo chtějí vědět více:

<http://savci.biolib.cz/>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_savc%C5%AF_%C4%8Ceska

Martin Trubač
foto: Martin Buryan